

Teaching Guide						
Identifying Data				2019/20		
Subject (*)	MANUAL AND OSTHEOPATHIC PHYSIOTHERAPY II		Code	651G01019		
Study programme	Grao en Fisioterapia					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	1st four-month period	Third	Obligatory	6		
Language	Spanish					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Ciencias Biomédicas, Medicina e FisioterapiaFisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas					
Coordinador	Patiño Nuñez, Sergio	E-mail	sergio.patino@udc.es			
Lecturers	Patiño Nuñez, Sergio	E-mail	sergio.patino@udc.es			
Web						
General description	Esta materia pretende dotar ao alumno/a de unha serie de coñecementos e recursos que lle faciliten a xestión de procesos clínicos que cursen con dor e discapacidade, desde un enfoque holístico baseado na neurofisiología e no razonamento clínico.					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
A2	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
A3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propriamente dita a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
A4	Adquirir a experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos; de forma que, ao termo dos estudos, os estudiantes saibam aplicalos tanto a casos clínicos concretos no medio hospitalario e extrahospitalario, como a actuacións na atención primaria e comunitaria.
A5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
A6	Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.
A7	Deseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.
A8	Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.
A9	Avaliar a evolución dos resultados obtidos co tratamento en relación cos obxectivos marcados.
A11	Proporcionar unha atención de fisioterapia eficaz, outorgando unha asistencia integral aos pacientes.
A12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
A15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica, fomentando actividades profesionais que dinamicen a investigación en fisioterapia.
A19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
B1	CB1 - Que los estudiantes hayan demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio
B2	CB2 - Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio
B3	CB3 - Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética

B4	CB4 - Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado
B5	CB5 - Que los estudiantes hayan desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía
C1	Adequate oral and written expression in the official languages.
C3	Using ICT in working contexts and lifelong learning.
C4	Acting as a respectful citizen according to democratic cultures and human rights and with a gender perspective.
C6	Acquiring skills for healthy lifestyles, and healthy habits and routines.
C7	Developing the ability to work in interdisciplinary or transdisciplinary teams in order to offer proposals that can contribute to a sustainable environmental, economic, political and social development.
C9	Ability to manage times and resources: developing plans, prioritizing activities, identifying critical points, establishing goals and accomplishing them.

Learning outcomes	Learning outcomes		
	Study programme competences		
Profundizar no coñecemento de aspectos neurofisiolóxicos e fisiopatolóxicos relacionados coa dor, e ser capaz de identificar os distintos tipos de dor presentes no contexto clínico, así como as súas consecuencias, dende un punto de vista sensitivo-perceptivo-motriz	A1 A2 A3 A5 A7 A11 A12 A19	B2 B3 B4	C1 C4
Comprender o papel do sistema neuroconectivo como fonte de dor, e analizar a súa contribución ás en distintos procesos que cursan con disfuncións músculo-esqueléticas, e que afectan ó movemento e/ou a postura	A1 A2 A3 A5 A7 A8 A11 A12	B1 B2 B3 B4 B5	C3 C6
Adquirir os coñecementos básicos para facer unha evaluación dos trastornos mecanosensitivos do sistema nervioso na extremidade inferior	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A15 A19	B2 B3 B4	C9

Coñecer o concepto e as bases que sustentan a Fisioterapia Osteopática Visceral e adquirir os coñecementos e destrezas básicas, para desenvolver unha exploración e tratamiento do sistema visceral, dende un punto de vista fisioterápico	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A8 A11 A12 A15	B2 B3 B4	C4
Entender o papel da resposta inflamatoria e da estimulación mecánica nos procesos de reparación/rexeneración tisular, e identificar as súas distintas fases	A1 A2 A3 A7 A11 A12	B1 B2 B3 B4 B5	C6 C7
Coñecer os mecanismos de acción, indicacions/contraindicacions, e ser capaz de aplicar a técnica de masaxe de fricción transverso profundo e crocheteage mioaponeurótico, en lesions/disfuncions dos texidos brandos	A2 A3 A4 A7 A8 A11 A12	B2 B3	C9
Adquirir unha visión contemporánea e holística da organización estructural e funcional do sistema neuro-músculo-esquelético, resaltando o papel do texido conectivo e fascial	A1 A2 A3 A5 A11 A12	B1 B2 B4	C4 C6
Potenciar as habilidades palpativas que permitan o alumno/a realizar unha evaluación cualitativa do estado de tensión/rixidez dos texidos brandos, e ser capaz de aplicar técnicas miofasciáis básicas nos trastornos de mobilidade do texido conectivo e miofascial.	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A11 A12	B2	C9

Contents

Topic	Sub-topic

MODULO 1: DOR	APARTADO TEÓRICO
APARTADO TEÓRICO	
1.1. Defincions de dor	1.3.1. Superficial/Periférico Vs Central/Profundo
1.2. Aspectos multidimensionais da dor	1.3.2. Agudo Vs Crónico
1.3. Tipos de dor e características	1.3.3. Somático Vs Visceral
1.4. Neurofisioloxía	1.3.4. Local Vs Proxeccado/Referido/Irradiado
1.5. Inflamación e dor	1.3.5. Nociceptivo Vs Non nociceptivo/Neuropáctico
1.6. Fisiopatoloxía: dor crónico	1.3.6. Físico Vs Psicóxeno
1.7. Dor e disfunción somato-motora	1.4.1. Terminacions nerviosas libres e vías aferentes primarias
1.8. Cuestinoarios e sistemas de evaluación da dor	1.4.2. Médula espinal: actividade reflexa. Vías ascendentes de 2º e 3º orden
	1.4.3. Neuromatriz da dor
	1.6.1. Factores contribuintes
	1.6.2. Mecanismos neuromoduladores da dor
	1.7.1. Teorías: circulo vicioso, adaptación á dolor, modelos emerxentes
MODULO 2: SISTEMA NEUROCONECTIVO.	2.1.1. Compoñentes
CONTRUBUCIÓN NOS PROOCESOS DE DOR E NA POSTURA E MOVEMENTO HUMANS	2.1.2. Comunicación interneuronal e con outras células: neurotransmisores e neuropéptidos
APARTADO TEÓRICO	2.2.1. Meninges e glía
2.1. Concepto de sistema neuroconectivo	2.2.2. Epineuro, perineuro, endoneuro
2.2. Recordo anatomo-biomecánico do sistema neuroconectivo	2.3.1. Somatosensitiva
2.3. Sistema neuroconectivo: funcións	2.3.2. Neuroprotectora: lesións por estrés repetitivo, nervio e neuroinflamación
2.4. Neuromecánica e mecanosensibilidad	2.4.1. Comportamento do sistema nervioso ante cargas mecánicas
2.5. Postura e movemento humans	2.5.1. Definición de postura e actitude postural
APARTADO PRÁCTICO	2.5.2. Elementos que intervienen no mantemento e regulación postural: sistema visual, vestibular, captores podais, ATM e información propio-interceptiva
2.1. Evaluación dos trastornos neuromecánicos aplicados ó segmento inferior	2.5.3. Concepto de percepción háptica e relación coa postura
	APARTADO PRÁCTICO
	2.1.1. Modelo de exploración neuro-ortopédica
	2.1.2. Papel do sistema neuroconectivo na postura e o movemento: patróns posturais neuro-protectores
	2.1.3. Slump test e Lasegue
	2.1.4. Exploración da mecanosensibilidade do plexo lumbo-sacro: zonas de conflicto
	2.1.5. Exploración da mecanosensibilidade do plexo lumbar: zonas de conflicto

MODULO 3: FISIOTERAPIA MANUAL E OSTEOPÁTICA DO SISTEMA VISCERAL	APARTADO TEÓRICO
	3.2.1. Características 3.2.2. Bases neurofisiológicas e estructurais da dor visceral 3.2.3. Consecuencias da dor visceral no sistema neuromusculo-esquelético 3.3.1. Xeneralidades 3.3.2. Peritoneo, cavidad peritoneal, órganos/vísceras peritoneales e extraperitoneais 3.3.3. Elementos de relación/suspensión de órganos/vísceras 3.3.4. Anatomía descriptiva: fígado/vesícula biliar, esófago/estómago, intestino delgado/groso, páncreas, bazo, riñones 3.4.1. Vascularización arterial 3.4.2. Vascularización venosa 3.5.1. Inervación simpática 3.5.2. Inervación parasimpática 3.6.1. Motricidade, movilidade, motilidade 3.7.1. Semioloxía clínica dás disfuncions hepato-biliares, gastro-duodenais, intestinais, pancreáticas e renais 3.9.1. Objetivos, indicaciones y contraindicaciones
APARTADO PRÁCTICO	APARTADO PRÁCTICO 3.1.1. Puntos de proxección e referencia. Representación na superficie 3.2.1. Anamnesis, inspección, palpación, probas especiales
MODULO 4: FISIOTERAPIA MANUAL (MASAXE DE FRICCIÓN TRANSVERSA PROFUNDA E CROCHETAGE MIOAPONEUROTICO) NA ABORDAXE DAS LESIONS DO TEXIDO CONECTIVO E MIOCONECTIVO	APARTADO TEÓRICO 4.1.1. Concepto. Signos e síntomas 4.1.2. Fases da resposta inflamatoria e características clínicas 4.1.3. Resposta celular: plaquetas, células endoteliais, neutrófilos, macrófagos e monocitos, linfocitos, fibroblastos, mastocitos, neuronas 4.2.1. Concepto de reparación Vs rexeneración 4.2.2. Rexeneración mioconectiva: aspectos a ter en conta 4.3.1. Concepto de mecanotransducción e mecanorregulación en biología 4.3.2. Implicaciones en Fisioterapia no ámbito clínico 4.4.1. Definición 4.4.2. Mecanismos de acción 4.4.3. Metodoloxía de aplicación 4.4.4. Indicaciones e contraindicaciones
APARTADO PRÁCTICO 4.1. Aplicación práctica da técnica de masaxe de fricción transversa profunda (Cyriax) 4.2. Aplicación práctica da técnica de Crochetage mioaponeurótico	APARTADO PRÁCTICO 4.1.1. Estructuras mioconectivas, cápsulo-ligamentosas, tendinosas

MODULO 5: TERAPIA DE INDUCCIÓN MIOFASCIAL APARTADO TEÓRICO 5.1. Texido conectivo e fascial 5.2. Biotensegridade 5.3. Tensegridade celular e mecanotransducción 5.4. Percepción háptica e red conectivo-fascial 5.5. Terapia de inducción miofascial (T.I.M.) APARTADO PRÁCTICO 5.1. Introducción ó tratamiento manual das disfuncións do sistema conectivo-fascial	APARTADO TEÓRICO 5.1.1. Definición e clasificación 5.1.2. Tipos 5.2.1. Sistemas de biotensegridade: organizacion xerárquica 5.3.1. Microfilamentos, microtúbulos e filamentos intermedios 5.3.2. Vías de unión: célula-célula, célula-matriz 5.3.3. Mecanosensación celular 5.4.1. Receptores e importancia funcional 5.5.1. Definición de T.I.M. 5.5.2. Restriccions conectivo-fasciales 5.5.3. Mecanismos de acción 5.5.4. Aplicacion clínica e procedimiento de aplicación 5.6.5. Resultados clínicos APARTADO PRÁCTICO 5.1.1. Deslizamentos en "J", transversais e lonxitudinais

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Document analysis	A1 A2 A7 A11 A12 C2 C3 C4 C6 C7	0	16	16
Glossary	A19 C1	0	4	4
Objective test	A1 A2 A3 A5 A7 A8 A11 C1 C7	2	0	2
Laboratory practice	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A8 A9 A11 A12 C7 C9	26	26	52
Practical test:	A2 A3 A5 A8 A11 A12 C1 C7 C9	2	0	2
Introductory activities	C7	2	0	2
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A3 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A15 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C4 C6 C7	28	42	70
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Document analysis	A/o alumn@ empregará documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fundamentalmente artigos científicos) aportados polos docentes e/ou que el/ela mesmo buscarán e seleccionaran. O obxectivo da súa análise será reforzar e/ou comprementar aspectos básicos da materia, traballando ó mesmo tempo sobre a capacidades para integrar coñecementos científicos de carácter avanzado
Glossary	Cada alumn@ completará un glosario específico da asignatura. O mesmo, recollerá aqueles términos que se consideren relevantes e/ou novedosos en cada un dos módulos.

Objective test	Realizarase unha proba escrita cunha duración de 1 h e 45 minutos, que constará de 3 partes: -30 preguntas tipo test de resposta única (cada resposta incorrecta restará 1/2 acertada) -5 preguntas de respuesta corta -1 caso clínico a desenrolar de forma breve e concisa, xustificando cada apartado Para superar esta proba e que poida facer media na nota final, a puntuación da proba deberá ser como mínimo de 5 sobre 10 Cada unha das partes da proba terán un tempo máximo para contestalas
Laboratory practice	Realizaranse actividades de carácter práctico dirixidas fundamentalmente á adquisición das habilidades e metodoloxías que reforcen/complementen os contidos abordados durante as sesiones magistrais. Será obrigado a asistencia coa uniforme clínica.
Practical test:	A proba constará de 2 preguntas/persoa e se levará a cabo por parellas, en modo de simulación, actuando un dos alumnos como Fisioterapeuta e o outro como paciente. O tempo máximo de execución para cada pregunta será de 5 minutos.
Introductory activities	A través destas actividades iniciais tratarase de identificar as competencias, intereses e motivaciones do/a alumn@ co obxectivo de facilitar o proceso de aprendizaxe. Presentarase a proposta académica recollida na asignatura, recomendacion, a súa metodoloxía de evaluación e todos aqueles aspectos fundamentais para o desenrollo e cursado da misma
Guest lecture / keynote speech	A docencia expositiva da materia levarase a cabo mediante esta metodoloxía. Iránse presentando os contidos teóricos da asignatura mediante exposición oral, de forma secuencial e co apoio de material audiovisual. Durante estas clases, será frecuente a interacción do docente co grupo de alumnos/as (precisarase participación activa para elo)

Personalized attention

Methodologies	Description
Laboratory practice	Durante as sesions magistrais e nas prácticas de laboratorio recomendase o plantexamento "in situ" de cuestions/dúbihdas por parte dos alumnos/as (a participación e iniciativa é un elemento que terse en conta durante todo o proceso de evaluación continua).
Practical test:	
Guest lecture / keynote speech	A tutoría presencial /ou virtual estarán abertas para resolver cuestions puntuais e individuais durante o proceso de estudio de cada un dos módulos
Document analysis	
Objective test	

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Laboratory practice	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A8 A9 A11 A12 C7 C9	Si ben a asistencia ás prácticas non será obligatoria, a ausencia do alumno/a se terá en conta, ó igual que se evaluará a participación e iniciativa mostrada durante as clases (evaluación continua)	2
Practical test:	A2 A3 A5 A8 A11 A12 C1 C7 C9	O exame práctico farase por parellas, desarrollando un ejercicio de simulación en cada unha das 2 preguntas que se formularán por cada alumn@, tendo un máximo de 10 minutos/persoa para realizar a proba completa.	40
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A3 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A15 A19 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C4 C6 C7	Os contidos abordados ó longo das clases magistrais evaluaranse a través da proba obxetiva. Así mesmo, poderán ser evaluados durante o transcurso da proba práctica. Se ben a asistencia as sesions magistrais non será obligatoria, a ausencia do alumno/a terase en conta, ó igual que se evaluará a participación e iniciativa mostrada durante as clases (evaluación continua)	2
Document analysis	A1 A2 A7 A11 A12 C2 C3 C4 C6 C7	Evaluarse a presentación en tempo e forma, así como a calidad dos contidos dos traballos de análise documental que se faciliten durante o transcurso da Asignatura (Evaluación continua). Cada un dos traballos analizados por grupos o ben individualmente, consideraranse contidos evaluables na proba obxetiva e/ou práctica.	6
Objective test	A1 A2 A3 A5 A7 A8 A11 C1 C7	Levarase a cabo un exame onde se incluirán 30 preguntas tipo test, 5 de respuesta corta e un caso clínico a desenrolar. A duración da mesma será limitada	50

Assessment comments

Para superar a asignatura, o alumno/a terá a lo menos unha puntuación de 5 en cada unha das partes que se evalúan (na proba obxetiva, que supon un 50% da nota final, e na práctica, 40% da nota final), facéndose unha media ponderada de ambas. A ésta se lle sumará a evaluación continuada, que terá un valor do 10% da nota final. Na evaluación continuada se terá en conta a participación, iniciativa, interese e presentación dos traballos/actividades solicitadas durante toda a asignatura.

As porcentaxes asignadas a cada proba poden sufrir pequenas modificacións dun curso a outro con respecto á memoria verificada en función das necesidades da materia; con todo o exame teórico-práctico non terá un valor menor ao 90% e a avaliación continuada non superará o 10%.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - Boyling, J. D. y Jull, G. A. Grieve. (2006). Terapia manual contemporánea. Barcelona. Elsevier - Willard, F. H., . Vleeming, A., Schuenke, M.D., Danneels, L., Schleip, L. (2012). The thoracolumbar fascia: anatomy, function and clinical considerations. . J. Anat 2012; 1-30 - Vleeming, A., Mooney, V., Stoeckart, R. (2008). Movimiento, estabilidad y dolor lumbo-pélvico. Integración de la investigación con el tratamiento.. Madrid. Elsevier - Pilat, A. (2003). Terapias miofasciales. Aspectos y aplicaciones clínicas.. Madrid. McGraw-Hill. Interamericana - Shacklock, M. (2007). Neurodinamia clínica. Un nuevo sistema de tratamiento músculo-esquelético.. Madrid. Elsevier - Scott, A., Khan, K. M., Roberts, C.R. Cook, J. and Duronio, V (2004). What do we mean by the term ??inflammation??? A contemporary basic science update for sports medicine.. Br J Sports Med; 38:372?380 - Stasinopoulos, D., Johnson, M., I. (2004). Cyriax physiotherapy for tennis elbow/lateral epicondylitis. J Sports Med; 38: 675?677 - Cyriax, J. (2005). Lesiones de ligamentos, tendones, cartílagos y músculos.. Madrid. Marbán - Zamorano, E. (2013). Movilización neuromeníngea. Tratamiento de los trastornos mecanosensitivos del sistema nervioso. Madrid. Panamericana - Galea, M. (2006). Efecto del dolor sobre el control motor (En: Boyling, F.D., Jull, G.A. Grieve). Barcelona. Elsevier - Wright, A., Zusman, M. () M. Neurofisiología y modulación del dolor. (En: Boyling, F.D., Jull, G.A. Grieve). Barcelona. Elsevier - Serra, J. (2007). Teoría actuales de las sensaciones sensoriales somáticas (En: Catafau, S. Tratado de dolor neuropático). Madrid. Panamericana - Serra, J. (2007). Concepto de dolor neuropático (En: Catafau, S. Tratado de dolor neuropático). Madrid. Panamericana - McHugh, M.P, Johnson, C.D., Morrison, R.H. (2012). The role of neural tension in hamstring flexibility. . Scand J Med Sci Sports. 2012; 22: 164?169 - McCrory, P., Bell, S., Bradshaw, C. (2002). Nerve Entrapments of the lower leg, ankle and foot in sport. . Sports Med. 32 (6): 371-391 - Enriquez-Blanco, H., Schneider, R., Rodríguez, J (2010). Síndrome de intestino irritable y otros trastornos relacionados. Fundamentos biopsicosociales.. México. Panamericana - Bielefeldt, D., Gebhart, G.F. (2007). Dolor visceral: mecanismos básicos. (En: McMahon, S.B. Koltzenburg, M. Tratado del dolor). Madrid. Elsevier - Heben, E. (2005). Osteopatía visceral. Fundamentos y técnicas. . Madrid. McGraw-Hill. Interamericana - Patiño Núñez, S. (2016). Fisioterapia en el abordaje del tejido conectivo y fascial. Terapia de inducción miofascial. Masaje de fricción transverso profundo (Cyriax). Fibrolisis diacutánea.. Madrid. Panamericana - McMahon, S.B., Koltzenburg, M. (2007). Wall y Melzack. Tratado del dolor. . Madrid. Elsevier
Complementary	<ul style="list-style-type: none"> - Ingber, D. E. (2008). Tensegrity and mechanotransduction. . Journal of bodywork and movement therapies; 12: 198?200 - Järvinen, T.A.H., Järvinen, T.L.N., Kääriäinen, M., Kalimo, H., and Järvinen, M. (2005). Muscle Injuries. Biology and treatment. . The American Journal of Sports Medicine; 33 (5): 745-764

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

ANATOMY I AND HISTOLOGY/651G01001

ANATOMY II/651G01002

PHISIOLOGY/651G01003

GENERAL KINESIOTHERAPY/651G01005

FUNCTIONAL AND PSYCHOSOCIAL ASSESSMENT/651G01007

BIOMECHANICS/651G01009

MANUAL AND OSTHEOPATHIC PHYSIOTHERAPY I/651G01014

NEUROLOGICAL AND PSYCHOMOTOR PHYSIOTHERAPY/651G01016

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

PHYSIOTHERAPY FOR STATIC AND DYNAMIC CONDITIONS IN THE VERTEBRAL COLUMN/651G01015

Subjects that continue the syllabus

CLINICAL SEMIOLOGY/651G01010

NUTRITION AND PHYSIOTHERAPY/651G01026

CLINICAL TRAINING II/651G01036

Other comments

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumplir cos obxectivos estratéxicos do Plan Green Campus da Facultade de Fisioterapia, os traballos documentais que se realicen nesta materia poderanxe solicitar tanto en formato papel como virtual ou soporte informático. De realizarse en papel, seguiranse na medida do posible as seguintes recomendacións xerais:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a realización de borradores.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.